

הכנסות עיריית תל אביב-יפו מתחום החניה

מסמך זה נכתב לבקשת חה"כ שלום דנינו ונושאו הוא נתונים על חניה בתל אביב ועל הכנסות והוצאות של עיריית תל אביב-יפו (להלן: העירייה) בתחום החניה.

1. נתונים על מקומות חניה בתל אביב

בשנת 2021 מספר מקומות החניה בתל אביב הוערך בכ-330,000, מהם כ-70,000 חניות ברחוב, כ-20,000 בחניונים עירוניים, המנוהלים על ידי החברה העירונית "אחוזת החוף", והיתר – בידיים פרטיות כגון בנייני מגורים, מרכזי מסחר ותעסוקה וכו'.¹ בשנת 2007 הוערך שהיו בעיר כ-260,000 מקומות חניה,² כלומר מספר מקומות החניה גדל מאז בכ-60,000. לשם השוואה, באותן שנים גדל מספר כלי הרכב הפרטיים שכתובת בעליהם רשומה בתל אביב בכ-46,000, מ-175,337 ל-221,428.³ נוסף על כך נכנסים לתל אביב כ-350,000 רכבים פרטיים ביממה.⁴ לפי סקר שערכה העירייה, לכ-54% מתושבי העיר יש חניה פרטית או משותפת לביתם. מאלה שאין להם חניה כזו, כ-82% חונים ברחוב והיתר חונים בחניונים ובמקומות נוספים.⁵ בנובמבר 2021 התקבל תיקון לפקודת התעבורה שביטל את התעריף המרבי של אגרת חניה שרשויות מקומיות רשאיות לגבות, ואפשר להן לקבוע את תעריף גבוה יותר.⁶ בעקבות התיקון לחוק העלאת עיריית תל אביב-יפו את תעריף החניה למבקרים שאינם תושבי העיר במרכז תל אביב מ-6.7 ש"ח לשעת חניה ל-12 ש"ח לשעה, וגם הרחיבה את השעות שבהן יש לשלם אגרת חניה.⁷

2. פעולות אכיפה בתחום התנועה והחניה

בתרשים 1 מוצג מספר דוחות החניה שרשמה העירייה בשנים 2013–2020 בפילוח לפי דוחות שניתנו בחניה מוסדרת בתשלום (פס כחול-לבן) ויתר העבירות.

¹ עיריית תל אביב-יפו, [חזון התחבורה וההתניידות של תל אביב-יפו](#), מרץ 2021, עמ' 43.

² עיריית תל אביב-יפו, [התוכנית האסטרטגית לתל אביב-יפו: פרופיל העיר](#), ספטמבר 2017, עמ' 221.

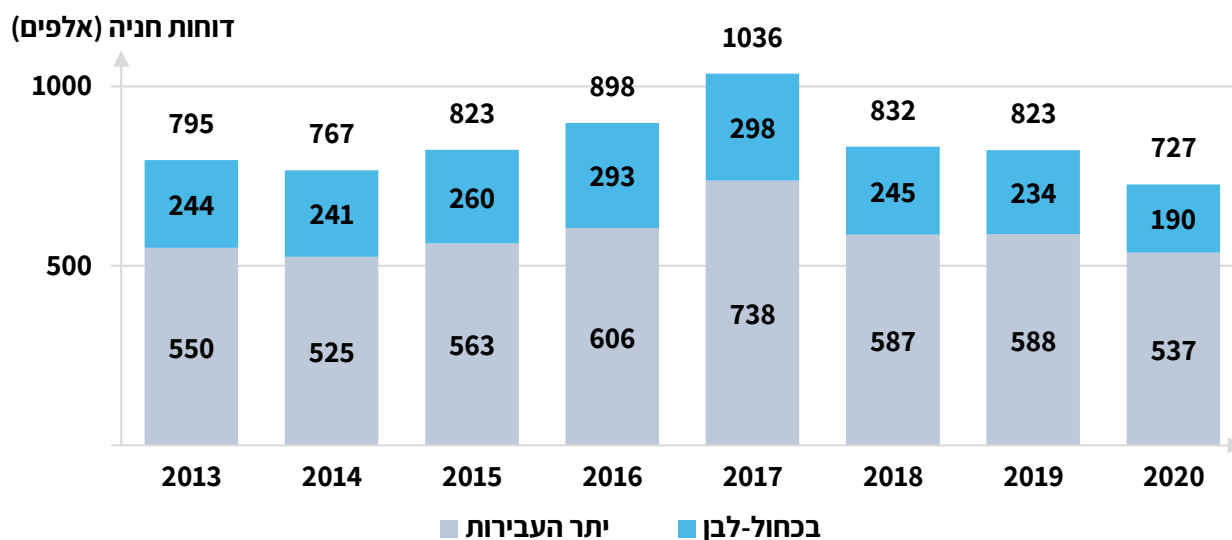
³ עיריית תל אביב-יפו, שנתון סטטיסטי לשנת 2022, [לוח 14.1: כלי רכב מנועים רשומים](#), לפי סוג הרכב, אוקטובר 2022.

⁴ עיריית תל אביב-יפו, [חזון התחבורה וההתניידות של תל אביב-יפו](#), מרץ 2021, עמ' 49.

⁵ עיריית תל אביב-יפו, [סקר התחבורה ה-9 בקרב תושבי תל אביב-יפו](#), דצמבר 2022.

⁶ הכנסת ה-25, ועדת הכלכלה, חומר רקע, [שינוי מדיניות החניה ברשויות המקומיות: מסמך רקע](#), 14 במרץ 2023.

⁷ אתר עיריית תל אביב-יפו, [מדיניות החניה בכחול לבן מתעדכנת](#), עודכן: 27 במרץ 2023.

תרשים 1: מספר דוחות החניה לפי סוג העבירה (2013–2020)⁸

אפשר לראות שלא היה שינוי ניכר במספר דוחות החניה שנרשמו למעט בשנים 2016–2017, שבהן נרשם מספר גבוה של דוחות ביחס ליתר השנים, ובשנת 2020, שבה נרשם מספר נמוך של דוחות עקב התפרצות נגיף הקורונה.

3. ההכנסות מתחום החניה

לעיריית תל אביב-יפו כמה מקורות הכנסה עיקריים מתחום החניה:

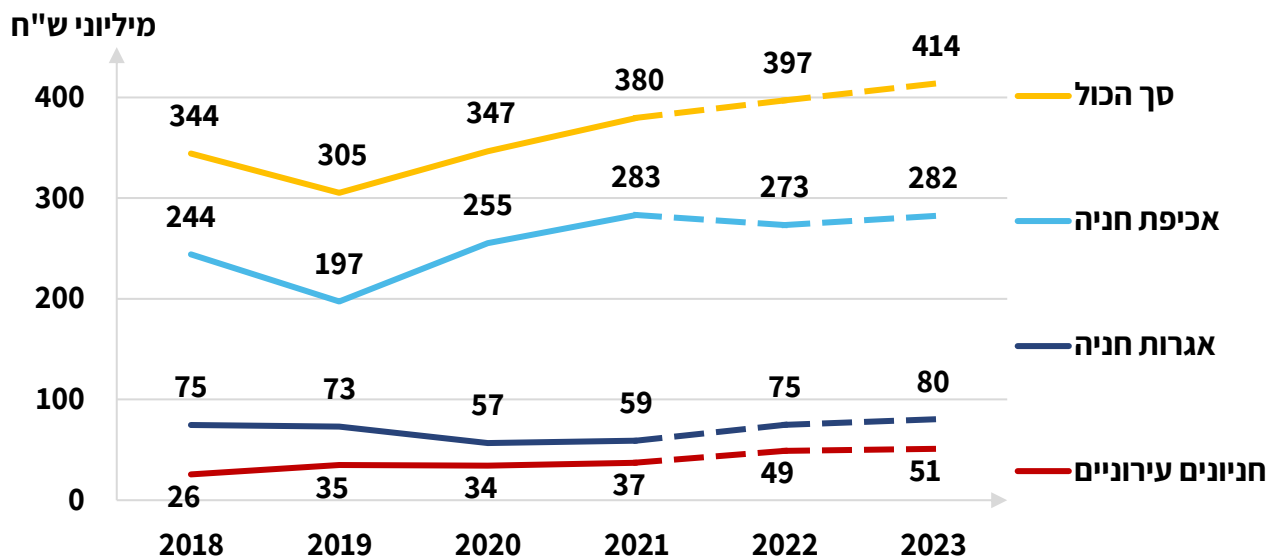
- אגרות חניה המשולמות לעירייה עבור חניה ברחוב והיתרי חניה למוניות.
- הכנסות מפיקוח על חניה כגון קנסות חניה, גרירת מכוניות וכו'.
- דמי שימוש ממגרשי חניה עירוניים – העירייה הקצתה לחברת "אחוזת החוף", חברת בת עירונית, שטחים שבבעלות העירייה לתפעול חניונים ציבוריים. כ-43% מהכנסות החברה מועברות לעירייה.⁹

בתרשים 2 מוצגות הכנסות העירייה מחניה בשנים 2018–2021 ותחזית לשנים 2022–2023.¹⁰

⁸ עיריית תל אביב-יפו, שנתון סטטיסטי לשנת 2022, [לוח 15.4: פעולות אכיפת תנועה וחניה, אגף הפיקוח העירוני](#), נובמבר 2022. הנתונים כוללים דוחות קנס ודוחות אזהרה.

⁹ עיריית תל אביב-יפו, [דברי הסבר: הצעת תקציב רגיל לשנת הכספים תשפ"ג-2023](#), עמ' 63.

¹⁰ במועד כתיבת המסמך טרם פורסמו נתוני ביצוע לשנים 2022–2023 ולכן מוצגת תחזית.

תרשים 2: הכנסות העירייה מתחום החניה (מיליוני ש"ח, 2018-2023)¹¹

כפי שמצוין בתרשים, הכנסות העירייה מתחום החניה הסתכמו בשנת 2021 בכ-380 מיליון ש"ח והן צפויות לגדול בשנים הבאות. מקור ההכנסה העיקרי בתחום החניה הוא האכיפה, שבשנת 2021 הניבה כ-75% מהכנסות העירייה בתחום החניה. אגרות חניה וחניונים עירוניים הניבו יחד כ-25%. בשנת 2021 ההכנסות מתחום החניה היו כ-6% מהתקציב הרגיל של העירייה.

בלוח 1 מוצגים נתונים על קנסות חניה שרשמה העירייה על אי-תשלום אגרת חניה במקומות חניה מוסדרים (כחול-לבן) ועל יתר העבירות. יש לציין שקנסות חניה בחניה מוסדרת עשויים להירשם גם בשל עילות נוספות, שאינן אגרת חניה, כגון חניה נגד כיוון התנועה, חניה כפולה, חניית כלי רכב שרישיונו פקע וחניה בשעות אסורות.

לוח 1: קנסות חניה שניתנו בתל אביב (2020-2021)¹²

שיעור השינוי השנתי	2021	2020		
-4%	182,891	190,230	מספר הקנסות	אי-תשלום אגרת חניה
-9%	19	21	סך החיוב (מיליוני ש"ח)	
15%	615,433	533,615	מספר הקנסות	יתר עבירות החניה
4%	283	273	סך החיוב (מיליוני ש"ח)	
10%	798,324	723,845	מספר הקנסות	סך הכול
3%	301	294	סך החיוב (מיליוני ש"ח)	

¹¹ עיריית תל אביב-יפו, תקציב רגיל לשנים 2020-2023.

¹² עיריית תל אביב-יפו, תשובה על בקשת מידע לפי חוק חופש המידע, 18 במרץ 2022. עיבוד של מרכז המחקר והמידע של הכנסת. נציין כי בנתונים לא נכללים דוחות אזהרה, ועל כן ייתכנו הבדלים קלים בינם לבין הנתונים המוצגים בתרשים 1.

על פי נתוני התרשים, בשנת 2020 נרשמו כ-724,000 קנסות חניה בסך כ-294 מיליון ש"ח ובשנת 2021 נרשמו כ-798,000 קנסות חניה בסך כ-301 מיליון ש"ח. כ-25% מקנסות החניה שנרשמו בשנים אלו היו על אי-תשלום אגרת חניה. נוסף על כך נרשמו בשנת 2021 גם 3,852 דוחות אזהרה (ללא קנס כספי), רובם ככולם בשל עבירות שאינן אי-תשלום אגרת חניה.¹³

4. הוצאות בתחום החניה

במקביל להכנסות שמפיקה העירייה מתחום החניה יש לה גם הוצאות בתחום. בלוח 2 מוצגות חלק מהוצאות העירייה שיש להן זיקה לתחום החניה.

לוח 2: הוצאות העירייה בזיקה לתחום החניה (מיליוני ש"ח, 2021)¹⁴

ההוצאה בפועל	סעיף התקציב
75	מרחבים, תנועה ואכיפה ¹⁵
62	אגף חניה
32	רשות לתחבורה, תנועה וחניה
2	גביית אגרת חניה באמצעות טלפון סלולרי
171	סך הכול

ההוצאות המוצגות הסתכמו בכ-171 מיליון ש"ח בשנת 2021 אך יש לסייג שאין זו בדיקה ומקיפה באשר לכלל הוצאות העירייה בזיקה לתחום החניה, וייתכן שישנן הוצאות נוספות בתחום. כאמור, בשנת 2021 הכנסות העירייה מתחום החניה הסתכמו בכ-380 מיליון ש"ח.

¹³ עיריית תל אביב יפו, [תשובה על בקשת מידע לפי חוק חופש המידע](#), 18 במרץ 2022.

¹⁴ עיריית תל אביב, [ספר תקציב רגיל – פירוט 2023](#), 28 בדצמבר 2022.

¹⁵ בסעיף זה נכללו פקחי חניה וגם פיקוח עירוני אחר.